

sterne og Menigheden, at Præsten opkræver Tienden, er ikke noget Nyt, det have vi saa tidt talt om, og jeg skal minde om, hvad der ogsaa saa tidt er gjort gjældende, at, naar Præsten siger til sin Menigheds Medlemmer, at de ikke have nødtigt at svare Tiende, medmindre de selv ville, og der er det Kjærlighedsforhold mellem dem, at de frivilligt bringe Tienden, ja saa kan dette styrke det gode Forhold mellem dem, men saalænge der bliver udpaantet med Rettens Middel, og deres Gienbete blive tagne fra dem, naar de ikke betale deres Tiende, kan man ikke sige, at det bestyrker det gode Forhold. — Det ærede Medlem for Thisted Amts Ade Valgfreds (Schjorring) bebrejdede mig i Lørdags, at jeg var skarp, og jeg svarer dertil, at det undrer mig, at han vil tale om min Skarphed, da han ikke nogenstunde taler uden at være skarp, og han har vist det idag. Jeg gad vide, om han ikke idag har været mere skarp mod den ærede Kultusminister end jeg. Her kunde den gamle Sætning passe om den, der ser Skæpen i sin Broders Dje, men Bjællen i sit eget Dje bliver han ikke vaer. Det ærede Medlem bragte saadanne Stikord om min Fremfærd i sidste Samling, at jeg dog ikke kan lade dem gaa ganske upaatalte hen. Han fortolkede min Stilling i Slutningen af Samlingen ifjor som Svaghed. Han sagde, at denne Svaghed var overkommen mig ifjor i Slutningen af Samlingen, og onskede, at den maatte være kommen tidligere. Jeg tror nu, at det ærede Medlem gjør mig høilig uret, naar han siger, at hvad jeg gjorde, gjorde jeg af Svaghed. Nei, det gjorde jeg ikke af Svaghed, og jeg vil sige, at hvis man vil fremstille min Stilling som Svaghed eller Ifkes Svaghed, saa tror jeg netop, at jeg viste stor Styrke. Jeg viste det Modsatte af Svaghed; jeg vidste vel, hvad der vilde komme, skøndt jeg ikke troede, at det vilde komme i den Grad, hvori det kom, men jeg har ved flere Leiligheder vist, at det, som det ærede Medlem kalder en Svaghed, der er kommen over mig, tværtimod har været Styrke til at overtage den Stilling, som han kalder Svaghed. Og saa talte han om et nyt Anfald. Ja, er det ikke, som om han havde sine spidse Naale på-

tede til, for at stikke den ene efter den anden ind i sin Modstander? Svaghed og Anfald! Nei, jeg kan forsikre det ærede Medlem, at noget Saadant ikke skal komme over mig som Anfald. Naar Noget kommer over mig, har jeg vel tænkt over det isorveien, og det kommer ikke over mig pludselig som et Anfald. Naar det ærede Medlem nu onskede til Slutningen, at der maatte komme et sligt Anfald over mig, eller at det, hvis det kom, da maatte vise sig som Svaghed, saa vil jeg sige, at dette er af den Slags Ting, som man kun gjør een Gang. Jeg har i mit politiske Liv forsøgt Afskiligt i denne Retning; men jeg har holdt fast ved, at naar et saadant Forsøg glipper, gjør jeg det ikke anden Gang; det vilde være en Gang for meget. Dette er, hvad jeg har troet at være nødt til at sige overfor det ærede Medlem.

Rofod: Nagtet de, saa Ord, jeg har at sige, ikke kunne støtte sig til nogen Erfaring om den egentlige Folkestemning, mener jeg dog at turde udtale min Tale til de ærede Indbringere af nærværende Lovforslag, thi jeg tror, saavidt jeg har lagt Mærke dertil, at vi trænge til en Omordning af disse Forhold. Det er allsaa ikke for at gjøre Udsettelse paa Lovforslaget, at jeg tager Ordet, men det forekommer mig dog, at dette har væsentlige Svagheder, ialtfald saaledes som det foreligger; det kan imidlertid gjerne være, at det kunde komme til Klarhed under Forhandlingerne. Min Anse er den, at Lovforslaget ikke har stillet sig paa et fuldt frisindet Standpunkt i religiøs Henseende. Er det nu saa — og af denne Mening er jeg — at de Midler, som nævnes i §. 1, som hidtil have været henlagte til den evangelisk-lutheriske Kirkes Underhold her i Landet, ere Statens Midler, saa at Statsmagten har Raadighed over dem, saa maa Staten, som er kelsjendelsesløs, betragte disse Midler som henlagte til gudelige Formerals Fremme i Almindelighed. Men paa Grund af, at Staten er kelsjendelsesløs, forekommer det mig, at det er ubilligt, at ikke Alle uden Hensyn til Troesbelsjendelse komme til at nyde Godt af disse Midler. Grundloven siger: „Folketirken understøttes som saadan af Staten“; men er Du misundelig, fordi jeg er god? Der staar